

Modernizacija bankarskog i financijskog sektora na primjeru Revoluta

Breitenfeld, Borna Kristijan

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:148:389734>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-13**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

**Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet**

**Preddiplomski stručni studij
Poslovna ekonomija – smjer Računovodstvo i financije**

**MODERNIZACIJA BANKARSKOG I FINANCIJSKOG
SEKTORA NA PRIMJERU REVOLUTA**
Završni rad

Borna Kristijan Breitenfeld

Zagreb, rujan 2023.

**Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet**

**Preddiplomski stručni studij
Poslovna ekonomija – smjer Računovodstvo i financije**

**MODERNIZACIJA BANKARSKOG I FINANCIJSKOG
SEKTORA NA PRIMJERU REVOLUTA**

**MODERNIZATION OF THE BANKING AND FINANCIAL
SECTOR ON THE EXAMPLE OF REVOLUT**

Završni rad

Student: Borna Kristijan Breitenfeld

JMBAG studenta: 0068229294

Mentor: izv. prof. dr. sc. Mihovil Anđelinović

Zagreb, rujan 2023.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. Bankarstvo.....	2
2.1. Bankarstvo i principi bankarskog poslovanja.....	2
2.2. Pojemno određenje banke i vrste banaka.....	3
2.3. Razlika između tradicionalnog i modernog bankarstva.....	6
3. Modernizacija bankarskog i financijskog sektora.....	7
3.1. Razvoj bankarskog i financijskog sektora.....	7
3.2. Nove tehnologije i bankarski sektor	8
4. Revolut	11
4.1. Digitalne banke.....	11
4.2. Općenito o Revolutu.....	13
4.3. Razvoj Revoluta.....	15
4.4. Poslovanje Revoluta u svijetu i Republici Hrvatskoj.....	16
4.5. Usluge Revoluta	24
4.6. Prednosti i nedostaci Revoluta	28
4.7. Konkurencija Revoluta.....	29
5. Zaključak.....	32
Popis literature	33
Popis slika, tablica i grafikona.....	36
Životopis	37

1. Uvod

U uvodnom poglavlju završnog rada definiraju se predmet i cilj rada, navode se metode istraživanja i izvori podataka koji se koriste u radu te se opisuju sadržaj i struktura rada.

Predmet ovog završnog rada je modernizacija bankarskog i financijskog sektora na primjeru Revoluta. Bankarski i financijski sektor iz godine u godinu prolazi različite promjene do kojih dolazi posredstvom različitih informacijsko – komunikacijskih tehnologija i interneta koji su se implementirali i postali dijelom svih segmenata života ljudi.

Ciljevi rada su: (1) prikazati kako je i zašto je došlo do modernizacije bankarskog sektora, (2) ukazati na važnost modernizacije bankarskog i financijskog sektora za banke i klijente i (3) prikazati jedan od uspješnih primjera modernizacije bankarskog i financijskog sektora, Revolut.

Za pisanje rada koristit će se stručna literatura koja obuhvaća knjige i znanstvene članke napisane od stručnih osoba te internetski izvori u kojima se navode relevantni podaci vezani za temu rada. Metode znanstvenih istraživanja koje će se primijeniti u radu su: metoda deskripcije, metoda kompilacije i metoda analize. Metoda deskripcije koristit će za opisivanje razvoja bankarskog i financijskog sektora i Revoluta. Metoda kompilacije koristit će se kako bi se prikazali podaci koje su različiti autori naveli kroz godine vezano za bankarski i financijski sektor, digitalne banke i Revolut. Metoda analize koristit će se za analizu poslovanja Revoluta.

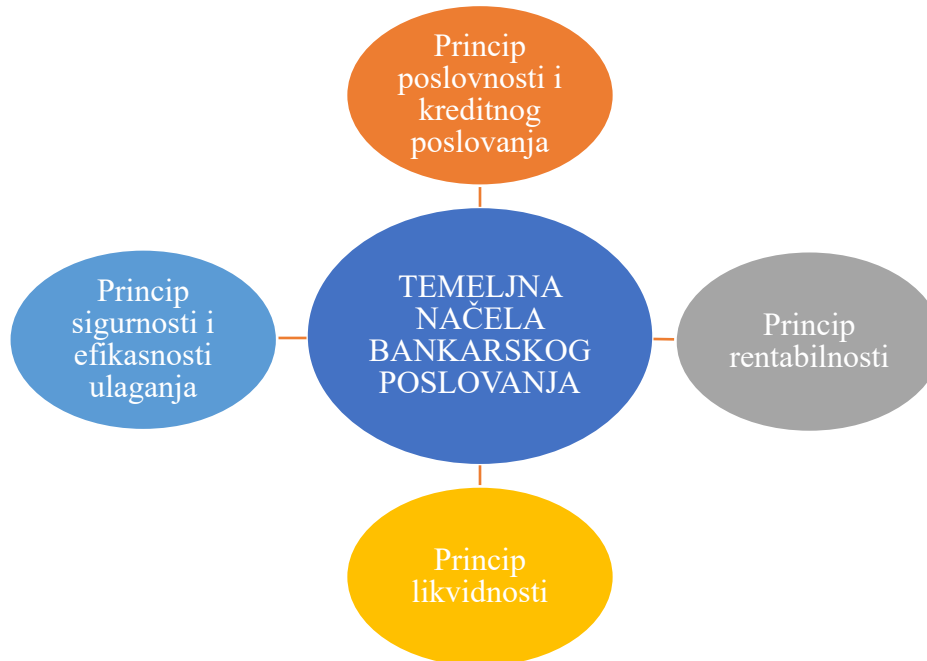
Rad je podijeljen u pet poglavlja kako slijedi: 1) Uvod – obuhvaća predmet i ciljeve završnog rada, izvore podataka, znanstvene metode koje će se koristiti za pisanje rada i opis strukture rada; 2) Bankarstvo – obuhvaća pojmovno određenje bankarstva, principe bankarskog poslovanja, pojmovno određenje banaka, vrste banaka, te se objašnjava razlika između tradicionalnog i modernog bankarstva; 3) Modernizacija bankarskog i financijskog sustava – obuhvaća razvoj bankarskog i financijskog sustava te objašnjava kako su nove tehnologije utjecale na bankarski sektor; 4) Revolut – obuhvaća pojmovno određenje digitalnih banaka, navode se općenite informacije o Revolutu, prikazuje se razvoj Revoluta kroz godine te poslovanje Revoluta u svijetu i Republici Hrvatskoj, navode se usluge Revoluta, prednosti i nedostaci Revoluta, te se prikazuju dva konkurenta Revoluta; 5) Zaključak – iznosi se zaključno mišljenje vezano za temu rada.

2. Bankarstvo

U sljedećim poglavljima prikazano je što je bankarstvo i koji su principi kojih se treba pridržavati u bankarskom poslovanju, pojmovno se određuju banke i navode se vrste banaka, te se objašnjava razlika između tradicionalnog i modernog bankarstva.

2.1. Bankarstvo i principi bankarskog poslovanja

Srb i Matić (2000) ističu da se bankarstvo pojavilo kad i prvi novac te da se bankarstvo mijenjalo paralelno s ljudskim društvom. „Bankarski sustav većinski je dio financijskoga sustava države te svojim kreditnim i investicijskim aktivnostima omogućuje njezin rast i razvoj“ (Rupčić i Superina Gudelj, 2021:106). To potvrđuju Rose i Hudgins (2015) koji navode da se putem bankarskog i financijskog sustava želi potaknuti stanovništvo da pretvori štednje u investicije, te da omogući usluge plaćanja, usluge zaštite, usluge likvidnosti i kreditne usluge stanovništvu. Četiri temeljna načela bankarskog poslovanja prikazat će se na slici 1.

Slika 1. Četiri temeljna načela bankarskog poslovanja

Izvor: izrada autora prema Srb i Matić, 2000:27

Na slici 1. prikazana su temeljna načela bankarskog sustava. Princip poslovnosti i urednog poslovanja jedan je od najvažnijih i temeljnih načela bankarskog poslovanja te nepridržavanje ovom načelu može dovesti do negativnih učinaka na cjelokupni bankarski sektor. Svaka banka mora biti samostalna i autonomna te mora prakticirati stručno i profesionalno poslovanje. Što banke više prakticiraju poslovno i uredno poslovanje to je bankarski sustav stabilniji. Princip rentabilnosti govori da banke trebaju težiti tome da ostvare profit. Princip likvidnosti govori da banke trebaju u svakom trenutku biti sposobne podmiriti sve dospjele novčane obveze u cijelosti. Princip sigurnosti i efikasnosti ulaganja govori da banke trebaju u svakom trenutku biti likvidne, uredno poslovati i imati uvjete za sigurna i efikasna ulaganja (Srb i Matić, 2000).

2.2. Pojmovno određenje banke i vrste banaka

„Banka se može definirati u terminima (1) ekonomskih funkcija koje obavlja, (2) usluga koje pruža svojim klijentima ili (3) zakonske utemeljenosti svoga postojanja“ (Rose i Hudgins, 2015:02). Na banke se može gledati kao na svojevrsne posrednike između osoba koje imaju novac i osoba koje nemaju novac. Gregurek i Vidaković (2011) banku definiraju kao instituciju koja se bavi prikupljanjem sredstava, davanjem sredstava i pružanjem financijskih usluga svojim klijentima. Cowton (2010) banku definira kao financijsku instituciju koja ima dozvolu za primanje i davanje depozita te pruža druge financijske usluge svojim klijentima (Krkač i sur., 2013).

Karakteristično za suvremeni bankarski sektor je to da postoji nekoliko različitih vrsta banaka. Vrste banaka su (Srb i Matić, 2000:17):

- središnje banke,
- depozitno – kreditne banke,
- specijalizirane banke,
- univerzalne banke
- štedionice.

Središnje banke odgovorne su za provođenje ekonomske politike zemlje zato što iste vode monetarno – kreditne i devizne politike i osiguravaju stabilnost nacionalne novčane jedinice. Depozitno – kreditne banke kreditiraju stanovništvo zemlje i gospodarstvo zemlje. Specijalizirane

banke su banke koje sveobuhvatno pregledavaju potrebe klijenata, imaju manji rizik u poslovima, kvalitetnije izvore sredstava i odgovarajuću kadrovsku službu. Univerzalne banke pružaju veliki broj različitih bankarskih usluga. Štedionice prikupljaju i plasiraju štednje svih slojeva stanovništva (Srb i Matic, 2003).

Osim prethodne podjele banaka u tablici 2. prikazat će se različite vrste bankovnih poduzeća koje raspoznaju autori Rose i Hudgins.

Tablica 1. Različite vrste bankovnih poduzeća

NAZIV BANKOVNOG PODUZEĆA	DEFINICIJA ILI OPIS
Poslovne banke	Primaju depozite i odobravaju kredite poduzećima i pojedincima
Banke u novčanim centrima	Najveće poslovne banke sa sjedištem u vodećim financijskim centrima
Lokalne banke	Manje, poslovne i štedne banke koje su usredotočene na lokalnu zajednicu
Štedne banke	Privlače štedne depozite i odobravaju kredite pojedincima i obiteljima
Kooperativne banke	Pomažu stočarima, ratarima i potrošačima da steknu robu i usluge
Hipotekarne banke	Odobravaju hipotekarne kredite za kupnju novih stambenih nekretnina, no ne primaju depozite
Investicijske banke	Potpisuju emisije novih vrijednosnica svojih korporativnih klijenata
Trgovačke banke	Osiguravaju dužnički i vlasnički kapital poduzećima

Industrijske banke	Kompanije za odobravanje kredita s državnim odobrenjem za rad koje su u vlasništvu finansijskih ili nefinansijskih korporacija
Međunarodne banke	Poslovne banke prisutne u više država
Korporativne banke	Veće poslovne banke koje opslužuju korporacije i države
Banke koje posluju sa stanovništvom	Manje banke koje prvenstveno opslužuju stanovništvo i manja poduzeća
Banke s ograničenim opsegom usluga	Nude uzak opseg usluga, a uključuju, na primjer, kartične kuće ili odobratelje drugorazrednih kredita
Banke banaka	Pružaju usluge (npr. namira čekova i trgovina vrijednosnicama) bankama
Banke za manjine	Usredotočuju se prvenstveno na klijente koji pripadaju nekoj manjinskoj skupini
Nacionalne banke	Djeluju na temelju federalnog odobrenja za rad koje im je izdala Agencija za izdavanje dozvola za rad i kontrolu banaka u Sjedinjenim Državama
Državne banke	Djeluju na temelju odobrenja koja su im izdale bankovne komisije u različitim saveznm državama
Osigurane banke	Depoziti koje drže imaju federalno osiguranje
Banke članice	Pripadaju Sustavu federalnih rezervi
Pripojene banke	U potpunom ili djelomičnom vlasništvu holding-kompanije
Virtualne banke	Pružaju svoje usluge samo putem interneta

Fringe banke	Vrše isplatu plaća, nude predujmove i kredite temeljem knjižice vozila, unovčavaju čekove, djeluju kao zalagaonice, te nude najam s mogućnošću kupnje
Univerzalne banke	Nude doslovno sve financijske usluge dostupne danas na tržištu.

Izvor: izrada autora prema Rose i Hudgins, 2015:03

Iz prethodno navedene podjele bankovnih poduzeća može se vidjeti da bankarski i financijski sustav danas nudi veliki broj različitih usluga svojim korisnicima te se može zaključiti da je bankarski i financijski sustav uvelike napredovao kroz godine.

2.3. Razlika između tradicionalnog i modernog bankarstva

U tradicionalnom bankarstvu banke su orijentirane na osnovne bankarske usluge kao što su primanje depozita, odobravanje kredita te obavljanje usluga platnog prometa i određenih garantnih poslova. Osnovni izvori prihoda i rashoda u tradicionalnom bankarstvu su prihodi i rashodi od kamata. Ovo bankarstvo često se zove konzervativnim bankarstvom zato što isto nije usmjereno ka inovacijama ni financijskom inženjeringu. Karakteristično za suvremeno bankarstvo je da ima širi raspon bankovnih proizvoda i usluga te da u ovom bankarstvu dominira proces kontinuiranog inoviranja financijskih usluga i inoviranje načina na koje se pružaju bankarski proizvodi klijentima (Kundid, 2014).

Nadalje, Rončević (2006) usporedila je bankarski sektor u prošlosti i danas te zaključila da se tradicionalno bankarstvo uvelike razlikuje od današnjeg, suvremenog, modernog bankarstva. Najveću razliku uočila je u tome što su banke danas orijentirane klijentima, a u prošlosti su banke bile orijentirane na same sebe. Naime, u prošlosti su banke bile usmjerene same na sebe zato što ljudi nisu imali toliko izbora po pitanju banaka i bankarskih usluga kao što je to danas slučaj. Prethodno navedeno potvrđuju Rose i Hudgins (2015:09) koji ističu da su moderne banke morale prihvatiti nove, različite uloge kako bi ostale konkurentne na tržištu i odgovorile na potrebe svojih klijenata., a neke od glavnih uloga koje moderne banke danas imaju su: posrednička uloga, uloga plaćanja, uloga jamca i uloga upravljanja rizikom.

3. Modernizacija bankarskog i financijskog sektora

S razvojem informacijsko – komunikacijskih tehnologija došlo je do razvoja i modernizacije bankarskog i financijskog sektora. U sljedećim poglavljima prikazuje se razvoj bankarskog i financijskog sektora te utjecaj novih tehnologija na bankarski sektor.

3.1. Razvoj bankarskog i financijskog sektora

Bankarski sektor razvija se iz godine u godinu, a na razvoj bankarskog sektora utječu različiti faktori. Hadžić je 2009. godine istaknuo da jedan dio autora ističe da su sa makro aspekta glavni pokretači razvoja bankarskog sektora razina razvijenosti gospodarstva i financijskih tržišta, a drugi dio autora smatra da se na razvoj bankarskog sektora treba gledati na globalnoj razini, što znači da na razvoj bankarskog sektora utječu globalizacija financijskih tržišta i regulacija bankarskih aktivnosti na međunarodnoj razini (Galijašević, 2013).

Nadalje, Mihovilić i sur. (2021) ističu da su banke pokretači svjetske ekonomske globalizacije i da na banke uvelike utječu tehnološke promjene koje se događaju u svijetu. Trendovi koji utječu na unaprjeđenje bankarskog sektora i bankarskog poslovanja danas prema Mihovilić i sur. (2021) su: demografske promjene, društvene promjene, ekonomske promjene i tehnološke promjene. Demografske i društvene promjene odnose se na promjene u željama i potrebama ljudi koje se danas uvelike razlikuju od želja i potreba ljudi prije nekoliko godina, ekonomske promjene odnose se na različitost sudionika na tržištu danas, a tehnološke promjene odnose se na digitalizaciju svijeta. Prethodno navedeno potvrđuje Rončević (2006:753) koja ističe da u uvjetima globalizacije koja ima veliki utjecaj na svjetske gospodarske procese u dvadeset prvom stoljeću bankarstvo zahvaćaju političke, gospodarske, tehnološke i demografske promjene. Danas banke u razvijenim i tranzicijskim zemljama kontinuirano razvijaju nove proizvode i usluge pomoću računalnih mreža i interneta, čime se pomiču vremenske i prostorne granice tradicionalnog bankarstva te se ubrzava i olakšava transfer novčanih sredstava.

3.2. Nove tehnologije i bankarski sektor

Tosuni i sur. (2019) ističu da bankarski sektor prolazi radikalne promjene koje obuhvaćaju sve aspekte bankarskog sektora, a jedna od promjena koje banke prolaze vezana je za sustav informacijske tehnologije koji koriste komercijalne banke kako bi smanjile vrijeme obrade i općenito unaprijedile svoje poslovanje. Uvođenje mobilne tehnologije i mobilnih uređaja u bankarski sustav dovelo je do povećanja učinkovitosti u bankama.

Nove informacijsko – komunikacijske tehnologije uvelike su utjecale na bankarski i financijski sektor, odnosno na funkcioniranje bankarskog i financijskog sektora. Deloitte (2018) ističe da su digitalne tehnologije temelj stvaranja personalizirane komunikacije i interakcije između banke i klijenata banke te da banke koriste digitalne tehnologije kako bi stvorile emocionalnu poveznicu između klijenata banke i brenda banke.

Kao najveće prednosti korištenja informacijsko - komunikacijskih tehnologija u bankarskom i financijskom sektoru mogu se izdvojiti sljedeće (Rončević, 2006:759-760 prema Jayawardbena i sur., 2000):

- snižavanje troškova,
- povećanje tržišnog udjela,
- masovna komunikacija,
- bolja komunikacija s korisnicima,
- inovacije,
- razvijanje novih djelatnosti.

Iz prethodno navedenog vidljivo je da su informacijsko – komunikacijske tehnologije uvelike unaprijedile i olakšale poslovanje banaka. Osim što su snizile troškove poslovanja pomogle su bankama da povećaju svoje tržišne udjele, postale su kanal putem kojeg banke mogu u bilo kojem trenutku u danu otvoreno i dvosmjerno komunicirati s postojećim i budućim klijentima, potaknuli su nove inovacije i razvoj novih djelatnosti.

U bankarskom sektoru danas uvelike se koriste internetsko bankarstvo i mobilno bankarstvo. Iako su u prošlosti ljudi sve bankarske usluge obavljali uživo u bankama, sve dinamičniji tempo života i nove tehnologije koje su se razvile potaknuli su razvoj, širenje i široku upotrebu internetskog i

mobilnog bankarstva u svijetu. Internetsko bankarstvo odnosi se na bankarske operacije koje se provode putem web stranice banke i za njihovo provođenje potrebno je računalo. Mobilno bankarstvo odnosi se na bankarske operacije koje se provode putem pametnih telefona i tableta i za njihovo provođenje potrebna je aplikacija banke te pristup Wi-Fi mreži (Mihovilić i sur., 2021). Nove vrijednosti koje mobilno i internetsko bankarstvo pružaju bankama su (Mihovilić i sur., 2021 prema Shah i Clarke, 2009):

- širi izbor i različite beneficije za klijente banke,
- privlačenje kupaca visoke vrijednosti,
- pospješivanje imidža banke u javnosti,
- povećanje prihoda,
- lakše širenje poslovanja,
- smanjuje se pritisak na ostale kanale banke,
- smanjenje troškova za banku i klijente banke,
- učinkovitija organizacija poslovanja.

Iz prethodno navedenog vidljivo je da mobilno bankarstvo i internetsko bankarstvo donose višestruke koristi bankama. Upravo brojne prednosti koje mobilno bankarstvo i internetsko bankarstvo imaju za poslovanje banaka potiče banke da rade na razvoju novih bankarskih proizvoda i usluga koje ljudi mogu koristiti posredstvom novih tehnologija. S obzirom na stavove i ponašanja potrošača o digitalnoj tehnologiji isti se mogu podijeliti u tri skupine (Deloitte, 2018):

- tradicionalisti,
- potrošači koji prihvaćaju digitalni napredak,
- digitalni avanturisti.

Tradicionalisti su povremeni korisnici digitalnih usluga koji većinu bankarskih operacija obavljaju ili u poslovnica banke ili na bankomatima banke. To su osobe koje koriste manji broj bankarskih proizvoda kao što su, na primjer, debitne i kreditne kartice. Potrošači koji prihvaćaju digitalni napredak u većoj mjeri su povezani sa svojom bankom od tradicionalista te se češće služe internetskim bankarstvom nego mobilnim bankarstvom. To su osobe koje koriste veći broj bankarskih proizvoda i imaju više bankarskih transakcija od tradicionalista. Digitalni avanturisti su potrošači koji prihvaćaju digitalni napredak i digitalne tehnologije te se služe isključivo

mobilnim i internetskim kanalima kako bi provjerili stanje na bankovnom računu, izvršili prijenos sredstava sa svog računa na druge račune i plaćanje računa. To su osobe koje se osjećaju ugodno i preferiraju koristiti mobilne uređaje za obavljanje bankarskih aktivnosti, koriste veliki broj bankarskih proizvoda i obavljaju veći broj bankarskih transakcija od potrošača koji prihvaćaju digitalni napredak.

Rončević (2006) ističe da se moderno bankarstvo razvilo zahvaljujući novih tehnologijama koje su pronašle primjenu u životu ljudi. Osim tehnologije, moderno bankarstvo razvilo se zato što iz dana u dan u svijetu postoji sve veći broj informatički pismenih ljudi, radna mjesta su sve više informatizirana, a troškovi pružanja novih proizvoda i usluga su sve manji te su isti sve dostupniji velikom broju ljudi.

Moderno bankarstvo zasnovano je na novoj tržišnoj filozofiji koja polazi iz sljedećih pretpostavki (Rončević, 2006):

- klijenti znaju što žele i znaju prepoznati banku koja će im pružiti najbolju moguću uslugu i najbolje moguće proizvode,
- odluke o bankarskim proizvodima i uslugama nikad se ne smiju oblikovati bez prethodnih konzultacija s klijentima,
- potrebno je u ponudi imati veliki broj bankarskih proizvoda i bankarskih usluga,
- ponuda bankarskih proizvoda i bankarskih usluga mora nadmašiti potražnju za bankarskim proizvodima i bankarskim uslugama na tržištu.

Iz prethodno navedenog vidljivo je da je naglasak u modernom bankarstvu na pravovremenom i opsežnom istraživanju tržišta, suradnji s klijentima te unaprjeđenju vještina i znanja zaposlenika banke.

4. Revolut

U sljedećim poglavljima definiraju se digitalne banke, a naglasak se stavlja na Revolut, digitalnu banku koja je od trenutka osnivanja 2015. godine iz godinu u godinu sve popularnija i, zahvaljujući velikom broju usluga i proizvoda koje nudi svojim korisnicima, bilježi sve veći broj korisnika diljem svijeta.

4.1. Digitalne banke

Bračun i Turkalj (2020) navode da tehnološki razvoj donosi velike promjene u svim segmentima poslovanja, uključujući i bankarski sektor te ističu da digitalna transformacija financijskog sektora na globalnom tržištu snažno napreduje. Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo 2018. godine u izvješću o utjecaju primjene tehnologije na poslovne modele banaka navelo je sljedeća četiri osnovna poticaja zašto dolazi do tehnološke transformacije banaka: promjene u očekivanjima klijenata, smanjenje profitabilnosti poslovanja banaka, povećanje konkurencije na bankarskom tržištu i promjene regulativa u poslovanju banaka (Smojver i Jolić, 2020).

Petrović i Jerković (2022) ističu da digitalne tehnologije koje se razvijaju u današnjem, digitalnom dobu oblikuju nove načine poslovanja i korištenja financijskih usluga. S digitalnim tehnologijama došlo je do pojave digitalnih banaka, digitalnih aplikacija, digitalnih valuta i kriptovaluta što samo ukazuje na to koliko brzo se danas događaju promjene u financijskom sektoru i načinu pružanja financijskih usluga. Beaudemoulin i suradnici (2018) ističu da uspješnost digitalizacije banaka ovisi o velikom broju različitih faktora, a kao najvažnije faktore ističu tehnološke, regulatorne i kulturološke faktore (Smojver i Jolić, 2020). Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo 2018. godine istaknulo je da je bitna stavka u uspjehu u digitalizaciji banaka sposobnost banaka da uspješno upravljaju rizicima kao što su nepoznavanje modernih tehnologija, otežano privlačenje klijenata i sposobnost zadržavanje zaposlenika koji posjeduju znanja za rad s novim tehnologijama (Smojver i Jolić, 2020).

Digitalne banke novi su tip banaka, a nazivaju se još i neobanke, mobilne banke, internetske banke ili virtualne banke (moj-bankar.hr, 2020). Digitalne banke su banke koje korisnicima nude digitalnu uslugu, a za pristup i korištenje usluge potrebna je aplikacija i Internet. To znači da nema

fizičkih podružnica banaka i da se podrška klijentima nudi 24/7 (moj-bankar.hr, 2023). Digitalne banke konkurencija su tradicionalnim bankama i u svijetu ih se iz godine u godinu javlja sve više. Razlog zašto digitalne banke privlače sve više korisnika leži u tome što se digitalnim bankama, odnosno korisničkom računu u digitalnoj banci može pristupiti u svega nekoliko minuta putem pametnog telefona, laptopa ili računala, a korisnički račun može se otvoriti u desetak minuta (Lider, 2021).

Iako danas u svijetu postoji veliki broj digitalnih banaka koje svojim klijentima nude široku lepezu proizvoda i usluga, sve digitalne banke svojim klijentima, između ostaloga, nude sljedeće (moj-bankar.hr, 2020):

- otvaranje korisničkog računa unutar deset minuta,
- otvaranje tekućeg računa,
- debitne kartice,
- mogućnost korištenja zajedničkog računa za obitelj,
- povoljna i brza međunarodna plaćanja,
- povoljnije tečajeve prilikom konverzije valuta,
- veću kontrolu nad vlastitim financijama kroz aplikaciju banke,
- globalnu dostupnost bankarske usluge,
- jeftinije ili besplatno podizanje gotovine s bankomata,
- veću transparentnost po pitanju naknada i troškova.

Glavne značajke digitalnih banaka su to što su iste snažno usredotočene na tehnologiju te su izuzetno brze, učinkovite i dostupne velikom broju ljudi diljem svijeta. Digitalne banke korisnicima nude iste usluge kao redovne banke, ali je cijena usluga znatno niža. Sami troškovi poslovanja digitalnih banaka izuzetno su niski zato što nije potrebno zaposliti puno osoblja (Lider, 2021).

Najpopularnije digitalne banke u svijetu po državama prikazane su na slici 2.

Slika 2. Najpopularnije digitalne banke u svijetu po državama

Izvor: Lider, 2021 prema businessfinancing.co.uk

Iz slike 2. može se vidjeti da u svijetu postoji veliki broj digitalnih banaka koje se koriste u velikom broju država što samo pokazuje koliko su digitalne banke danas raširene u svijetu. Na području Europe najpopularnije digitalne banke među korisnicima bankarskih usluga su: Revolut, Lunar, Knab, Hello bank!, Monzo, ImaginBank, Nickel, Hype, N26, mBank, MonoBank, Holvi, TinkoffBank. Digitalna banka koja je najzastupljenija u državama u Europi, uključujući i Republiku Hrvatsku, je Revolut. U sljedećim poglavljima naglasak će biti na digitalnoj banci Revolut.

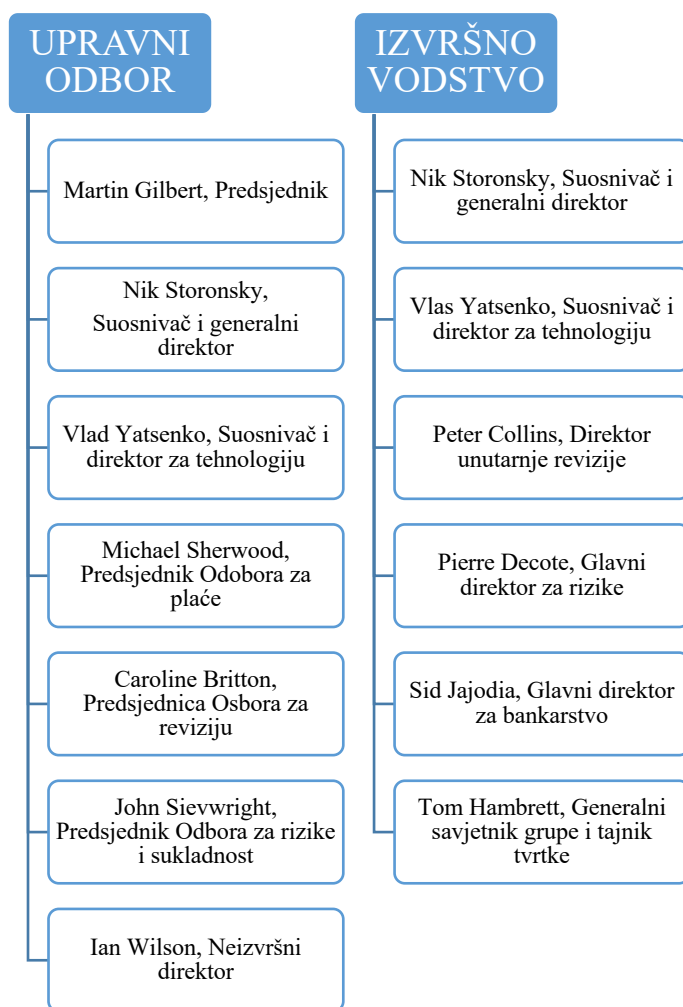
4.2. Općenito o Revolutu

Revolut je osnovan u Litvi 2015. godine, a osnivači su Nik Storonsky i Vlad Yatsenko. Posebno je koristan osobama koje često putuju u inozemstvo, često plaćaju karticama te za osobe koje žele samostalno i lako upravljati svojim financijama (N1,2022). Revolut je bankarska aplikacija i platna kartica koja služi kao alternativa tradicionalnim bankarskim proizvodima (moj-bankar.hr, 2022).

Revolut je osmišljen kao globalna platforma na kojoj se klijentima iste pružaju različite financijske usluge te putem koje su financijske usluge pristupačne velikom broju pojedinaca i poduzeća (Revolut, 2023).

U fokusu poslovanja Revoluta su klijenti i njihove potrebe kojima se Revolut prilagođava. Revolut danas ima više od 30 milijuna privatnih korisnika, 500 tisuća poslovnih korisnika, prisutan je u više od 200 zemalja i regija, a aplikacija podržava više od 29 valuta (Revolut, 2023).

Globalno vodstvo Revoluta prikazano je na slici 3.

Slika 3. Globalno vodstvo Revoluta

Izvor: izrada autora prema Revolut, 2023

Kao što se vidi na slici 3. globalno vodstvo Revoluta čine upravni odbor i izvršno vodstvo. Upravni odbor čini sedam osoba, a izvršno vodstvo čini šest osoba. Upravni odbor i izvršno vodstvo svakodnevno surađuju i vode, odnosno upravljaju digitalnom bankom Revolut.

4.3. Razvoj Revoluta

U tablici 2. prikazan je razvoj Revoluta kroz godine, odnosno što je Revolut postigao od 2015. godine kada je osnovan do danas.

Tablica 2. Razvoj Revoluta kroz godine

GODINA	POSTIGNUĆA
2015.	Nik Storonsky i Vlad Yatsenko u Litvi osnivaju Revolut
2016.	- Revolut prikuplja 15 milijuna američkih dolara za financiranje serije A - Revolut ima 100 000 privatnih korisnika
2017.	- Revolut prikuplja 66 milijuna američkih dolara za financiranje serije B - Predstavljanje Revolut Business i Revolut Premium računa, trgovanje kriptovalutama u EGP-u.
2018.	- Litavska središnja banka daje odobrenje Revolutu za pružanje bankarskih usluga - Predstavljanje Revolut Metal računa - Revolut prikuplja 250 milijuna američkih dolara za financiranje serije C
2019.	- Širenje Revoluta na Australiju i Singapur - Omogućavanje trgovanja frakcijskim dionicama milijunima korisnika - Omogućavanje korisnicima Revoluta mogućnost donacija iz aplikacije i udruživanje s međunarodnim dobrotvornim udrugama koje podupiru globalne ciljeve

	• Revolut ima 10 milijuna korisnika
2020.	• Širenje Revoluta na SAD i Japan • Pokretanje Revolut bankarske usluge u Litvi i Poljskoj • Pokretanje sustava prihvaćanja kartičnog plaćanja za poslovne korisnike u 13 zemalja • Revolut prikuplja 580 milijuna američkih dolara za financiranje serije D • Revolut ima 14,5 milijuna korisnika
2021.	• Revolut prikuplja 800 milijuna američkih dolara za financiranje serije E i nastavlja graditi prvu svjetsku aplikaciju • Predstavljanje nove značajke „Smještaj“ koja omogućava jednostavnu rezervaciju odmora izravno iz Revolut aplikacije • Predstavljanje značajke „Avans plaće“ usluge koja omogućuje prijevremeno podizanje plaće kako bi se pokrili tekući troškovi

Izvor: izrada autora prema Revolut, 2022

Kao što je vidljivo u tablici 2. Revolut od 2015. godine kada je osnovan do danas iz godine u godinu sve više raste i širi se po svijetu.

4.4. Poslovanje Revoluta u svijetu i Republici Hrvatskoj

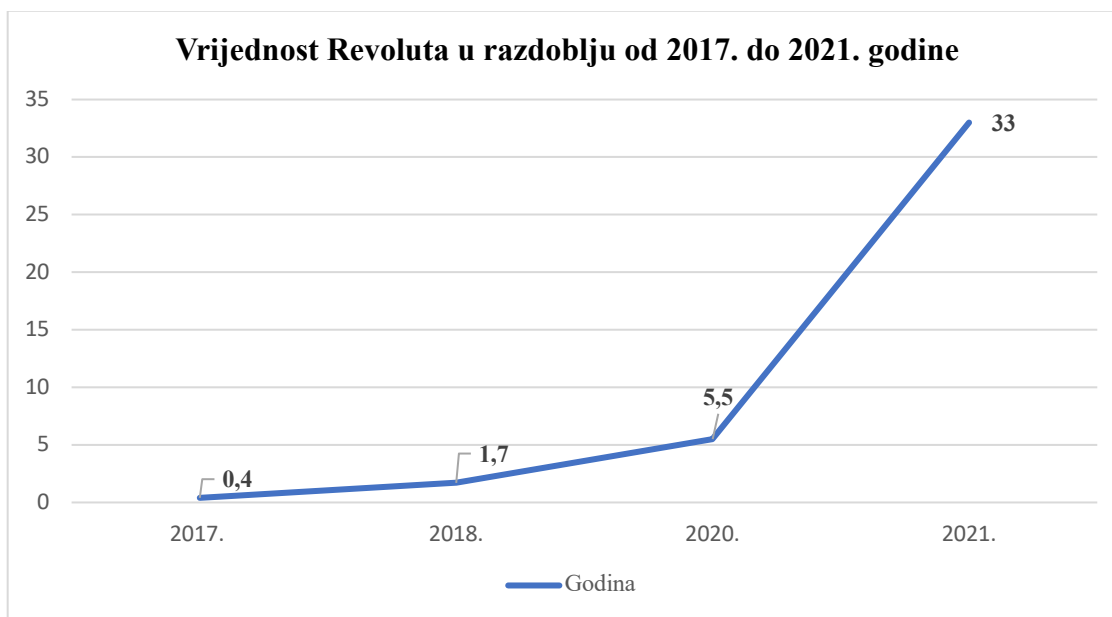
Poslovanje Revoluta u 2023. godini karakterizira sljedeće (Boyle, 2023):

- u lipnju 2023. godine Revolut je imao oko 30 milijuna klijenata diljem svijeta,
- 6,8 milijuna klijenata Revoluta su osobe iz Velike Britanije što čini ukupno 23 % ukupnih klijenata,
- više od 1 na 10 odraslih, punoljetnih osoba iz Velike Britanije ima otvoren Revolut račun,
- više od pola klijenata Revoluta, točnije 53 %, ima između 18 i 34 godine,
- u 2021. godini vrijednost Revoluta procijenjena je na 33 milijarde američkih dolara,
- u 2022. godini Revolut je prijavio prihod od 850 milijuna funti,

- u veljači 2023. godine Revolut aplikacija skinuta je s online platformi otprilike 38,2 milijuna puta,
- nakon 18 rundi financiranja, Revolut je financiran s ukupno 1,7 milijardi američkih dolara.

Nadalje, na grafikonu 1. prikazana je procjena vrijednosti Revoluta u razdoblju od 2017. do 2021. godine.

Grafikon 1. Vrijednost Revoluta u razdoblju od 2017. do 2021. godine¹

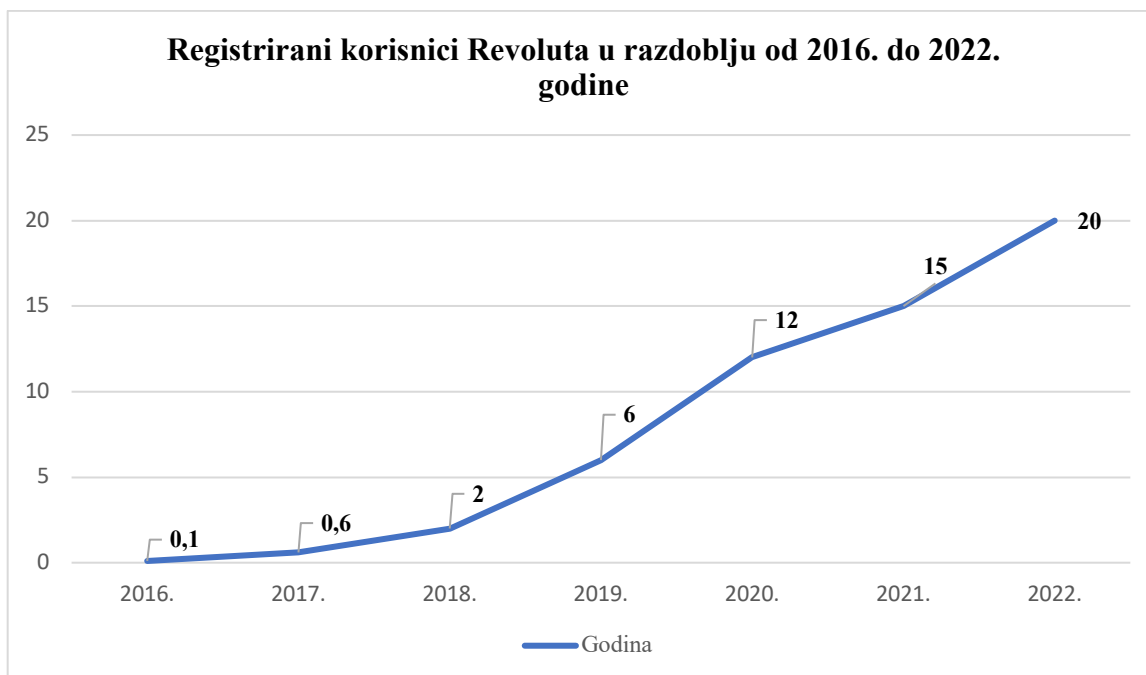
Izvor: izrada autora prema Curry, 2023; Pithbook i Sifted

Na grafikonu 1. može se vidjeti da vrijednost Revluta iz godine u godinu raste. 2017. godine vrijednost Revoluta procijenjena je na 400 milijuna američkih dolara, a 2021. godine vrijednost Revoluta procijenjena je na 33 milijarde američkih dolara što samo pokazuje koliko brzo se poslovanje Revoluta širi i raste.

Na grafikonu 2. prikazan je broj registriranih korisnika Revoluta u razdoblju od 2016. do 2022. godine.

¹ Iznosi su iskazani u milijardama američkih dolara

Grafikon 2. Registrirani korisnici Revoluta u razdoblju od 2016. do 2022. godine²

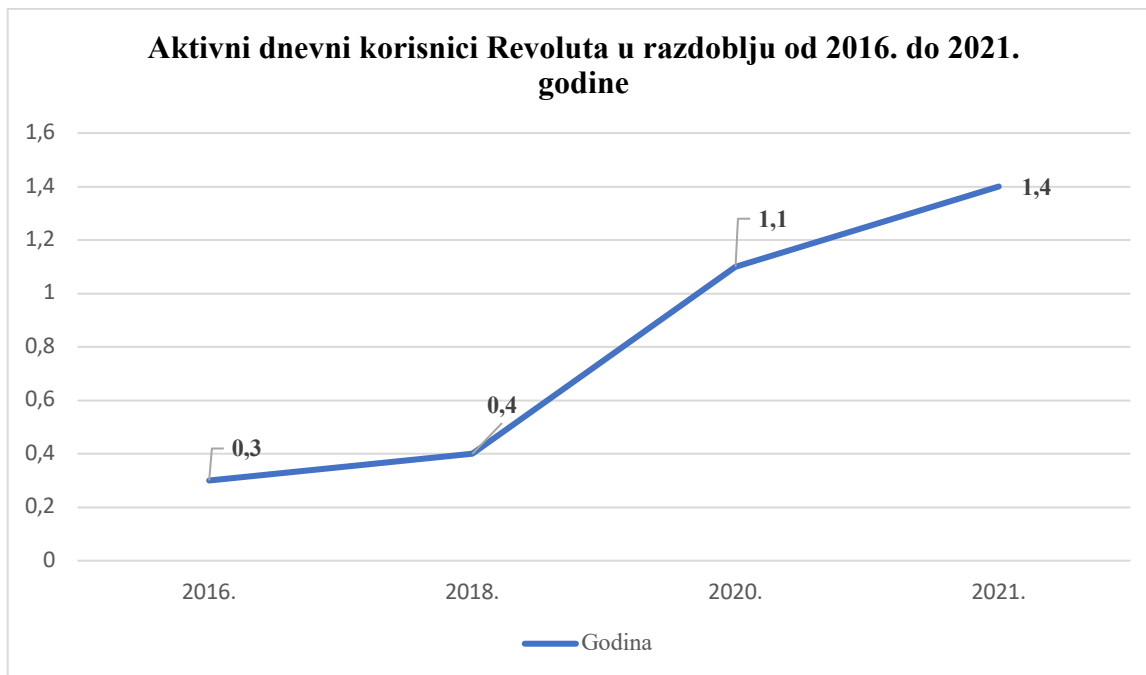
Izvor: izrada autora prema Curry, 2023; The Fintech Times i Revolut

Na grafikonu 2. vidljivo je da broj registriranih korisnika Revoluta iz godine u godinu sve više raste. Revolut je od 2016. godine kada je imao registriranih 100 tisuća korisnika došao do 20 milijuna registriranih korisnika u 2022. godini.

Na grafikonu 3. prikazani su aktivni dnevni korisnici Revoluta u razdoblju od 2016. do 2021. godine.

² Broj korisnika iskazan je u milijunima

Grafikon 3. Aktivni dnevni korisnici Revoluta u razdoblju od 2016. do 2021. godine³

Izvor: izrada autora prema Curry, 2023; Revolut

Na grafikonu 3. vidljivo je da se broj aktivnih dnevnih korisnika Revoluta iz godine u godinu sve više povećava. Prema podacima Revoluta 2021. godine više od milijun ljudi svakodnevno koristi Revolut.

Na grafikonu 4. prikazani su prosječni mjesečni depoziti klijenata Revoluta u razdoblju od 2018. do 2021. godine.

³ Broj korisnika iskazan je u milijunima

Grafikon 4. Prosječni mjesečni depoziti klijenata Revoluta u razdoblju od 2018. do 2021. godine⁴

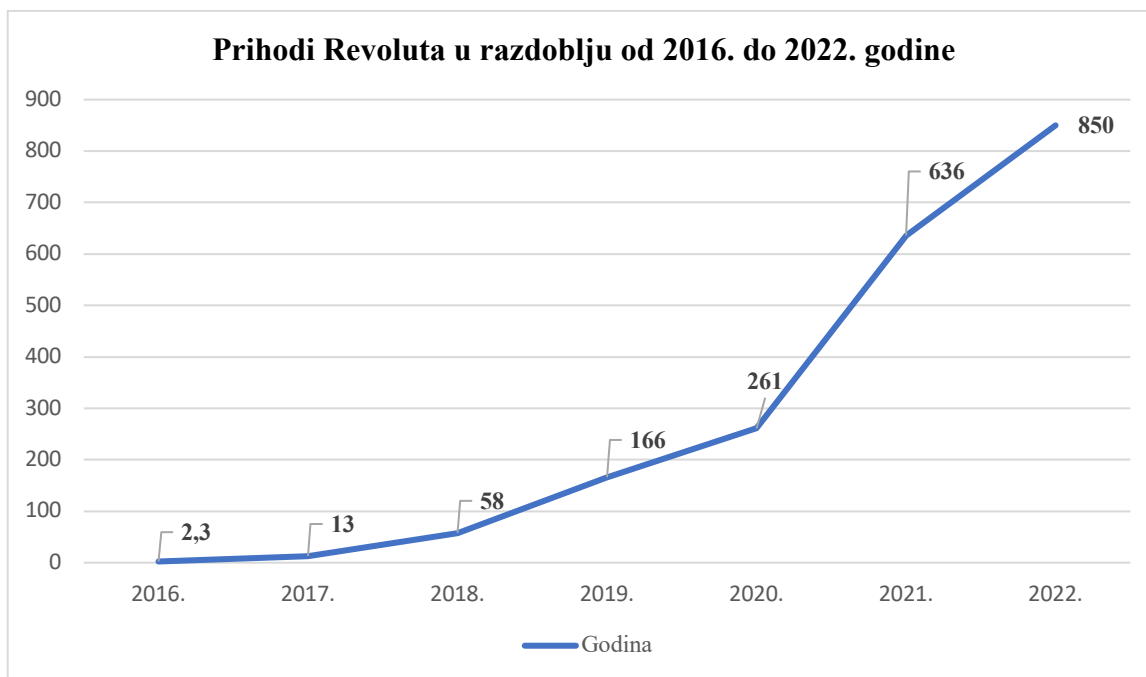
Izvor: izrada autora prema Boyle, 2023

Iz grafikona 4. vidljivo je da je iznos prosječnih mjesečnih depozita klijenata Revoluta u razdoblju od 2018. do 2021. godine iz godine u godinu sve viši što ukazuje na to da ljudi sve više vjeruju Revolutu i da se osjećaju dovoljno ugodno da svoj novac drže u Revolutu.

Rast poslovanja Revoluta iz godine u godinu prati i povećanje prihoda Revoluta. Na grafikonu 5. prikazan je rast prihoda Revoluta u razdoblju od 2016. do 2022. godine.

⁴ Iznosi su iskazani u britanskim funtama

Grafikon 5. Prihodi Revoluta u razdoblju od 2016. do 2022. godine⁵

Izvor: izrada autora prema Curry, 2023; Boyle, 2023; Revolut

Iz grafikona 5. vidljivo je da iz godine u godinu Revolut bilježi sve veće prihode u poslovanju. 2016. godine prihodi Revoluta iznosili su 2,3 milijuna britanskih funti, a u 2022. godini prihodi Revoluta iznosili su 850 milijuna britanskih funti što ukazuje na brzinu širenja Revoluta u svijetu.

U tablici 3. prikazani su godišnji dobiti/gubici Revoluta u razdoblju od 2016. do 2021. godine.

⁵ Iznosi su iskazani u milijunima britanskih funti

Tablica 3. Godišnji dobici/gubici Revoluta u razdoblju od 2016. do 2021. godine⁶

Godina	Neto dobit/gubitak
2016.	- 15
2017.	- 11
2018.	- 33
2019.	- 106
2020.	- 167
2021.	26

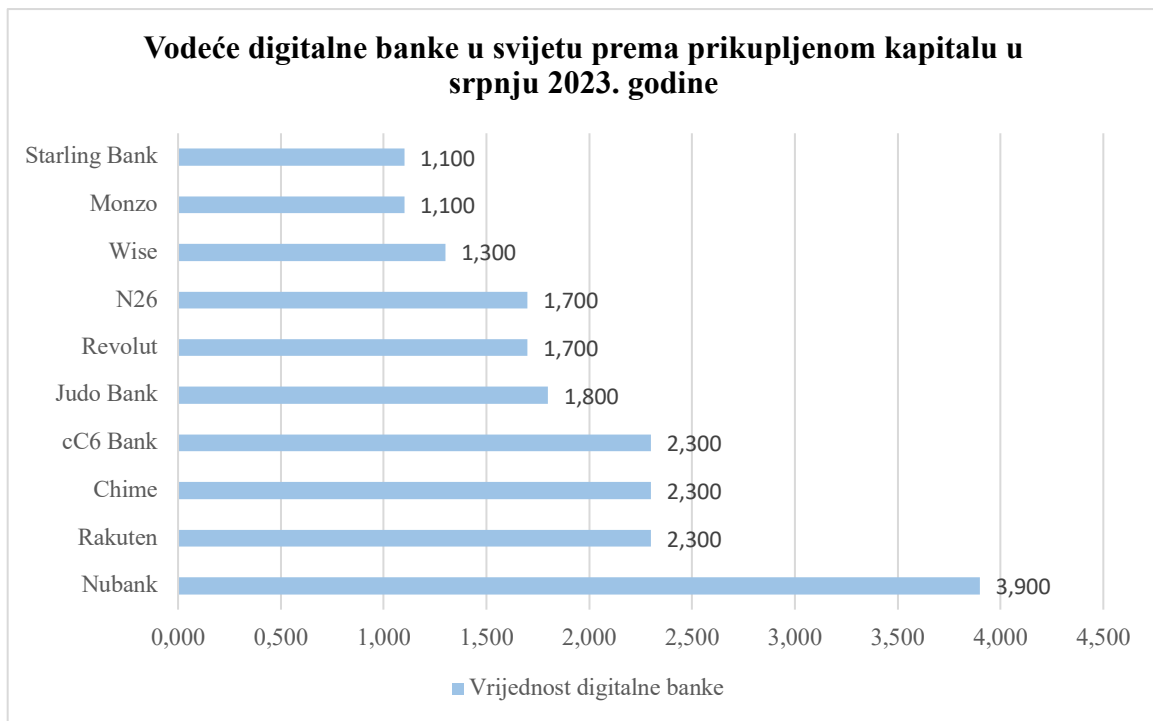
Izvor: izrada autora prema Curry, 2023; Business Insider; Revolut

Iz tablice 3. može se vidjeti da je u razdoblju od 2016. do 2020. godine Revolut poslovao s gubitkom i da je tek 2021. godine počeo poslovati s dobitkom.

Nadalje, o veličini, važnosti i uspješnosti Revoluta najbolje govori podatak da je Revolut u 2023. godini uvršten u deset vodećih digitalnih banaka u svijetu. Vodeće digitalne banke u svijetu prema prikupljenom kapitalu u srpnju 2023. godine prikazane su na grafikonu 6.

⁶ Iznosi su iskazani u milijunima britanskih funti

Grafikon 6. Vodeće digitalne banke u svijetu prema prikupljenom kapitalu u srpnju 2023. godine⁷

Izvor: izrada autora prema Statista, 2023

Na grafikonu 6. prikazano je vodećih deset digitalnih banaka u svijetu prema prikupljenom kapitalu u srpnju 2023. godine. Kao što je vidljivo na grafikonu 7., vodeća digitalna banka u svijetu prema prikupljenom kapitalu u srpnju 2023. godine bila je Nurbank s 3,9 milijardi američkih dolara, a Revolut digitalna banka, također, našla se u prvih deset vodećih digitalnih banaka u svijetu i zauzela visoko šesto mjesto sa 1,7 milijardi američkih dolara.

Kada je u pitanju Republika Hrvatska, Revolut u Republici Hrvatskoj u 2023. godini ima više od 330 000 korisnika i hrvatsko tržište jedno je od dvadeset najvećih u svijetu na kojima Revolut posluje. Osobe koje u Republici Hrvatskoj koriste Revolut imaju između 18 i 44 godina, najviše korisnika je iz Zagreba te se otprilike pola transakcija koje se odvijaju putem Revoluta odnose na online kupovinu. Osim za online trgovinu, Revolut se koristi za kupovinu dionica i kriptovaluta (Ivezić, 2023).

⁷ Vrijednosti su iskazane u milijunima američkih dolara

4.5. Usluge Revoluta

Ono što Revolut čini privlačnim velikom broju ljudi su sljedeće usluge koje Revolut nudi svojim korisnicima (Revolut, 2023):

- putem Revoluta može se brzo i jednostavno slati novac - prilikom slanja novca mogu se dodati i GIF-ovi što se posebno sviđa mladim osobama,
- postoji opcija naplate duga putem koje se osobi koja treba uplatiti novac pošalje link za plaćanje,
- računi se mogu dijeliti i zajednički podmirivati,
- postoje prečaci u aplikaciji koji korisnika vode do izvrsnih ponuda na internetu,
- lako se upravlja konverzijama valuta u bilo kojem trenutku,
- novac se može čuvati i slati u 29 valuta,
- moguće je pratiti devizno tržište u stvarnom vremenu,
- lako se mogu organizirati svi računi korisnika,
- novčani transferi odvijaju se bez obzira na državne granice,
- Revolut kartice mogu se povezati s pametnim telefonom i potom se mogu vršiti plaćanja putem pametnih telefona,
- Plaćanje Revolut karticom moguće je u velikom broju država u svijetu te nema skrivenih naknada u više od 150 valuta tijekom plaćanja,
- Revolut kartica u potpunosti se kontrolira putem Revolut aplikacije,
- moguće je otvoriti račun za djecu i tinejdžere u dobi između šest i sedamnaest godina.

Kao što je vidljivo iz prethodno navedenih usluga, Revolut svojim korisnicima nudi veliki broj usluga i proizvoda koji su svrstani u pet planova (Revolut, 2023): Standard, Plus, Premium, Metal i Ultra. Usporedba Revolut planova prikazana je u tablici 4.

Tablica 4. Usporedba Revolut planova

	STANDARD	PLUS	PREMIUM	METAL	ULTRA
CIJENA PRETPLATE	Besplatno	2,99 €/mj	8,99 €/mj	17,99 €/mj	45,00 €/mj
SVAKODNEVNE POGODNOSTI					
Besplatan europski račun	✓	✓	✓	✓	✓
Ekskluzivna kartica	-	Personalizirana Plus kartica	Personalizirana Premium kartica	Personalizirana Metal kartica	Kartica presvučena platinom
Cashback prilikom plaćanja karticom	-	-	-	✓	✓
Prioritetan pristup službi za korisnike	-	Čavrljanje unutar aplikacije	Čavrljanje unutar aplikacije	Čavrljanje unutar aplikacije	Čavrljanje unutar aplikacije ili zatražite povratni poziv
Ušteda na naknadama za međunarodne transfere	-	-	20 % popusta	40 % popusta	Besplatno
Besplatno podizanje gotovine na bankomatu	Limiti: 200 € mjesečno ili 5 isplata	Limit: 200 € mjesečno	Limit: 400 € mjesečno	Limit: 800 € mjesečno	Limit: 2 000 € mjesečno
Uključuje pretplate naših partnera	-	-	-	-	✓
Svakodnevno osiguranje	-	✓	✓	✓	✓
Revolut Pro	0,4 % cashbacka	0,4 % cashbacka	0,6 % cashbacka	0,8 % cashbacka	1,2 % cashbacka
Revolut <18	Jedan račun s ograničenim brojem značajki	Dva računa s potpunim pristupom	Dva računa s potpunim pristupom	Pet računa s potpunim pristupom	Pet računa s potpunim pristupom

POGODNOSTI ZA PUTOVANJA					
Pristup loungeovima u zračnoj luci	-	-	S popustom	S popustom	Neograničeno
Osiguranje u slučaju otkazivanja putovanja	-	-	-	-	✓
Konverzija valuta bez naknada	Limit: 1 000 € mjesečno	Limit: 1 000 € mjesečno	Neograničeno	Neograničeno	Neograničeno
Cashback za smještaj	do 3 %	do 3 %	do 5 %	do 10 %	do 10 %
Međunarodno zdravstveno osiguranje	-	-	✓	✓	✓
Osiguranje odbitka prilikom iznajmljivanja automobila	-	-	-	✓	✓
Osiguranje za zimske sportove	-	-	✓	✓	✓
Osiguranje za izgublenu, oštećenu ili zakašnjelu prtljagu	-	-	✓	✓	✓
Osiguranje od osobne odgovornosti	-	-	-	Godišnje ograničenje od 1 milijun	Godišnje ograničenje od 1 milijun
ULAGANJE					
Trgovanje dionicama bez provizije	1 mjesečno	3 mjesečno	5 mjesečno	10 mjesečno	10 mjesečno

Naknade za trgovanje dionicama	0,25 %	0,25 %	0,25 %	0, 25 %	0,12 %
Naknade za konverziju kriptovaluta	1,49 % (minimalna naknada 0,99 €)	1, 49 % (minimalna naknada 0,99 €)	0,99 % (bez minimalne naknade)	0,99 % (bez minimalne naknade)	0,49 % (bez minimalne naknade)
Naknade za konverziju plemenitih metala	1,99 % (minimalna naknada 1 €)	1,99 % (minimalna naknada 1 €)	1,49 % (minimalna naknada 1 €)	1,49 % (minimalna naknada 1 €)	1,49 % (minimalna naknada 1 €)

Izvor: izrada autora prema Revolut, 2023

Iz tablice 4. vidljive su karakteristike i razlike između Revolut planova. Svaki od Revolut planova korisnicima istih nudi brojne pogodnosti – pogodnosti se odnose na upravljanje financijama, putovanja i ulaganja.

Također, u tablici 4. vidljivo je da korisnici Revolut planova Plus, Premium, Metal i Ultra dobivaju Revolut karticu na korištenje. Na slici 4. prikazano je kako izgledaju Revolut Metal kartice.

Slika 4. Revolut Metal kartice

Izvor: Revolut, 2023

Osobe koje se odluče koristiti Revolut plan Metal mogu izabrati izgled svoje personalizirane Revolut Metal kartice, a opcije izgleda Revolut Metal kartice prikazane su na slici 4.

4.6. Prednosti i nedostaci Revoluta

S obzirom da se Revolut već godinama nalazi na tržištu i da ga koristi veliki broj ljudi u svijetu mogu se uvidjeti prednosti i nedostaci Revoluta. U ovom poglavlju navest će se prednosti i nedostaci Revoluta.

Prvo što će se istaknuti je to da se putem Revoluta može vrlo jednostavno i brzo prebaciti novac s Revolut računa na račune drugih osoba, uključujući i međunarodne transakcije novca. Zatim, novac je moguće slati i primati u više od 30 valuta, a ako je osoba kojoj se šalje novac na popisu prijatelja na Revolutu transakcija novca odvija se trenutno (N1,2022).

Najveće prednosti Revoluta su (moj-bankar.hr, 2020):

- IBAN račun,
- besplatno se može držati do 29 valuta,
- na razmjeni valuta plaća se naknada do 0,5 % što je manje od naknada koje naplaćuju klasične banke,
- ne plaća se naknada za korištenje kartice,
- mjesečno se s bilo kojeg bankomata bez naknade može podići gotovina do 200 eura, a nakon 200 eura plaća se naknada od 2 %,
- mjesečno se do 5 000 eura mogu obavljati besplatni međunarodni transferi novca,
- mjesečno se može odviti do 8 besplatnih trgovanja dionicama,
- nema minimalnog depozita,
- ugrađena je opcija trgovanja kriptovalutama,
- Premium i Metal klijenti dobivaju besplatno osiguranje putovanja.

Osim prethodno navedenih prednosti Acevedo (2023) navodi da su prednosti Revoluta to što se standardni paket ne naplaćuje, što se novac na Revolut može položiti direktno i što se gotovi novac može podignuti na velikom broju bankomata diljem svijeta.

Osim prethodno navedenih prednosti Acevedo (2023) navodi da su nedostaci Revoluta to što svi korisnici ne mogu pristupiti svim proizvodima i uslugama već samo proizvodima i uslugama u sklopu Revolut paketa koji se odluče koristiti, što je cijena korištenja Revolut paketa Metal i Ultra visoka (17,99 €/mj i 45,00 €/mesečno), te to što je pristup korisničkoj službi limitiran.

4.7. Konkurencija Revoluta

U ovom poglavlju prikazat će se dva izravna konkurenta Revoluta: Wise i N26.

Prvi konkurent koji će se prikazati u ovom poglavlju je Wise. Wise je pokrenut 2011. godine od strane dva prijatelja, Taveet i Kristo, s vizijom da se međunarodni prijenos novca učini jeftinijim, poštenijim i jednostavnijim. Danas Wise pomaže velikom broju poduzeća u upravljanju njihovim novcem diljem svijeta. Misija Wise-a je izgraditi najbolji način za kretanje i upravljanje svjetskim novcem – trenutačno, praktično, transparentno i pristupačno (Wise, 2023).

Usporedba Revoluta i Wise-a prikazana je u tablici 5.

Tablica 5. Usporedba Revoluta i Wise-a

	REVOLUT	WISE
Godina osnivanja	2015.	2011.
Sjedište	London, Velika Britanija	London, Velika Britanija
Mjesečni iznos za korištenje usluge	Standardni plan je besplatan, a planovi Plus, Premium, Metal i Ultra se plaćaju.	Korištenje je potpuno besplatno
Trošak primanja kartice	4,99 funti	5 funti
Usluge	Držanje, trošenje i slanje različitih valuta; ulaganje; kartice za djecu;	Držanje, trošenje i slanje različitih valuta

	proračun/analitika; nagrade i povlastice	
Tečajevi	Ne dodaje dodatke na tečaj od ponedjeljka do petka	Ne dodaje dodatke na tečaj

Izvor: izrada autora prema Stevens i Cipriani, 2023

Wise je bolja opcija za osobe koje često šalju novac u inozemstvo ili osobe koje često putuju te im je potrebna kartica koja ima niske troškove transakcija diljem svijeta, a Revolut je bolja opcija za osobe koje trebaju bankovni račun i debitnu karticu za svakodnevne aktivnosti (Stevens i Cipriani, 2023).

Nadalje, glavne prednosti Wise-a su (moj-bankar.hr, 2020):

- IBAN račun
- besplatni multivalutni bankovni račun,
- držanje novca i potrošnja novca moguća je u 44 valute,
- dostupan je u 144 države,
- niska i transparentna naknada (iznos ovisi o valutnom paru) kod konverzije valuta,
- besplatni poslovni račun,
- besplatno podizanje gotovine s bankomata u iznosu do 200 eura mjesečno,
- Mastercard debitna kartica.

Za razliku od Revoluta, Wise svojim klijentima ne nudi uslugu trgovanja dionicama ni trgovanja kriptovalutama (moj-bankar.hr, 2020).

Drugi konkurent koji će se prikazati u ovom poglavlju je N26. N26 digitalna je banka osnovana 2013. godine u Berlinu, Njemačka. Osnovali su ju Valentin Stalf i Maximilian Tayenthal. Danas ima više od 8 milijuna korisnika u 24 države i zapošljava više od 150 000 ljudi. 2021. godine časopis Forbes proglasio je N26 najboljom bankom u svijetu, a 2022. godine lansirana je N26 kriptovaluta čime je napravljen prvi korak ka novom poglavlju u bankarstvu i investiranju (N26, 2023).

Glavne prednosti N26-a su (moj-bankar.hr, 2020):

- IBAN je u eurima,
- jamstvo depozita do 100.000 eura (osobno i poslovno),
- moguće je mjesečno pet puta besplatno podići gotovi novac na bankomatima u eurima,
- besplatna plaćanja u bilo kojoj stranoj valuti,
- opcije osiguranja uključene u premium verzije sa pretplatom,
- Mastercard 3D kartica,
- nema minimalnog pologa,
- odvojeni podračuni za upravljanje troškovima i štednjom.

Otvaranje poslovnog i privatnog računa u N26 potpuno je besplatno te N26 svojim korisnicima, između ostaloga, nudi sljedeće (moj-bankar.hr, 2020): besplatne međunarodne transfere novca, pregled potrošnje, slanje novca, otvaranje zajedničkih računa, otvaranje odvojenih štednih računa, davanje osobnih zajmova i putno osiguranje.

5. Zaključak

Bankarski i financijski sektor kroz godine se mijenjaju, a najveće promjene dogodile su se unazad dva desetljeća. Do promjena je došlo zbog brzog razvoja interneta i informacijsko – komunikacijskih tehnologija koji su iz korijena promijenili živote ljudi i način na koji ljudi danas funkcioniraju. Nove informacijsko - komunikacijske tehnologije i internet primorali su banke da poslovanje usmjere u online svijet. Digitalno bankarstvo i digitalne banke danas su zastupljene u svim dijelovima svijeta, a s obzirom na globalizaciju svijeta i brzinu kojom se tehnologija danas razvija za očekivati je da će se u budućnosti većina bankarskog i financijskog sektora prebaciti u online svijet.

Digitalne banke izazivaju, odnosno izravni su konkurenti tradicionalnim bankama zato što iste svojim korisnicima nude inovativnu i personaliziranu uslugu. Za razliku od tradicionalnih banaka, digitalne banke kao što je Revolut su fleksibilne, brzo se prilagođavaju potrebama korisnika na tržištu i pristupačnije su.

Revolut je digitalna banka koja je izrazito popularna u svijetu i danas ima više od 30 milijuna korisnika diljem svijeta. Svoju popularnost Revolut duguje tome što isti putem vlastite aplikacije, između ostaloga, omogućuje ljudima otvaranje korisničkog računa online u svega nekoliko minuta, pristup i upravljanje financijama u bilo kojem trenutku bez obzira gdje se osoba nalazi, sigurnu online kupovinu, slanje novca na globalnoj razini, plaćanje računa i komunikaciju s drugim korisnicima Revoluta. Nove usluge i proizvodi koje Revolut nudi svojim korisnicima potaknule su tradicionalne banke da unaprijede vlastitu ponudu proizvoda i usluga što ima direktan utjecaj na razvoj, modernizaciju i unaprjeđenje cjelokupnog bankarskog i financijskog sektora.

Iz svega navedenog u radu dolazi se do zaključka da je Revolut unio značajne promjene u bankarski i financijski sektor koje su potaknule razvoj bankarskog i financijskog sektora te da je Revolut uvelike olakšao živote velikog broja ljudi. S obzirom na širenje poslovanja Revoluta u posljednjih nekoliko godina i poslovni uspjeh koji Revolut trenutno uživa u svijetu pretpostavka je da će Revolut u budućnosti imati još veći utjecaj i kroz svoje poslovanje unijeti dodatne promjene u bankarski i financijski sektor.

Popis literature

1. Acevedo, S. (2023). *Revolut Review 2023*. Dostupno na: <https://www.businessinsider.com/personal-finance/revolut-banking-review> [Pristupljeno: 25. kolovoza 2023.]
2. Boyle, M. (2023). *Revolut statistics: Revenue, number of customers and market share*. Dostupno na: <https://www.finder.com/uk/revolut-statistics> [Pristupljeno: 11. kolovoza 2023.]
3. Bračun, S. i Turkalj, K. (2020). *Utjecaj fin-tech kompanija na digitalnu transformaciju bankarstva u Republici Hrvatskoj*. *Obrazovanje za poduzetništvo - E4E*, 10 (2), 78-91. Preuzeto s <https://doi.org/10.38190/ope.10.2.3> [Pristupljeno: 11. kolovoza 2023.]
4. Curry, D. (2023). *Revolut Revenue and Usage Statistics (2023)*. Dostupno na: <https://www.businessofapps.com/data/revolut-statistics/> [Pristupljeno: 25. kolovoza 2023.]
5. Galijašević, Z. (2013). *Uticaj privrednog razvoja na razlike u razvijenosti bankarstva regije Centralna Bosna*. *Tranzicija*, 15. (31.), 56-69. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/108364> [Pristupljeno: 10. kolovoza 2023.]
6. Gregurek, M. i Vidaković, N. (2011). *Bankarsko poslovanje*. Zagreb: RRiF plus d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge
7. Ivezić, B. (2023). *Revolut ima više od 330.000 korisnika u Hrvatskoj: Član Uprave otkriva tko su ljudi koji ga koriste, i hoće li nuditi kredite*. Dostupno na: <https://novac.jutarnji.hr/novac/aktualno/revolut-ima-vise-od-330-000-korisnika-u-hrvatskoj-clan-uprave-otkriva-tko-su-ljudi-koji-ga-koriste-i-hoce-li-nuditi-kredite-15315007> [Pristupljeno: 10. kolovoza 2023.]
8. Krkač, K., Volarević, H. i Jerković, H. (2013). *Poslovna etika banaka*. *Obnovljeni Život*, 68. (1.), 105-120. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/94049> [Pristupljeno: 10. kolovoza 2022.]
9. Kundid, A. (2014) *Etičko bankarstvo – novi koncept bankarstva*. Split: Ekonomski fakultet, Sveučilište u Splitu
10. moj-bankar.hr. (2020). *Digitalne banke: Revolut, Transferwise, N26 i drugi u 2020*. Dostupno na: <https://www.moj-bankar.hr/Vijesti/Digitalne-banke-revolut-transferwise-n26-i-drugi-u-2020> [Pristupljeno: 11. kolovoza 2023.]

11. moj-bankar.hr. (2020). *Digitalne banke: Revolut, Transferwise, N26 i drugi u 2020.* Dostupno na: <https://www.moj-bankar.hr/Vijesti/Digitalne-banke-revolut-transferwise-n26-i-drugi-u-2020> [Pristupljeno: 11. kolovoza 2023.]
12. moj-bankar.hr. (2022). *Revolut – usporedi i odaberi.* Dostupno na: <https://www.moj-bankar.hr/Digitalne-banke/Revolut> [Pristupljeno: 11. kolovoza 2023.]
13. moj-bankar.hr. (2023). *Digitalne banke u EU.* Dostupno na: <https://www.moj-bankar.hr/Digitalne-banke> [Pristupljeno: 11. kolovoza 2023.]
14. Mihovilić, A., Hunjet, A. i Vuković, D. (2021). *Identifikacija i motivi korisnika mobilnog bankarstva.* CroDiM, 4 (1), 17-34. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/254842> [Pristupljeno: 10. kolovoza 2023.]
15. N1. (2022). *Revolut i Aircash sve popularniji u Hrvatskoj: Koje su im prednosti i nedostaci?.* Dostupno na: <https://www.znet.hr/2022/12/03/revolut-i-aircash-sve-popularniji-u-hrvatskoj-koje-su-im-prednosti-i-nedostaci/> [Pristupljeno: 15. kolovoza 2023.]
16. N26. (2023). *About N26.* Dostupno na: <https://n26.com/en-eu/about-n26> [Pristupljeno: 16. kolovoza 2023.]
17. Petrović, B. i Jerković, D. (2022). *Aktivnosti digitalnog marketinga u funkciji unaprijeđenja poslovanja banaka.* SKEI–MEĐUNARODNI INTERDISCIPLINARNI ČASOPIS, 3 (1), 32-45. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/283639> [Pristupljeno: 16. kolovoza 2023.]
18. Revolut. (2023). *O Revolutu: Sve vaše financije u jednoj aplikaciji.* Dostupno na: <https://www.revolut.com/hr-HR/about-revolut/> [Pristupljeno: 15. kolovoza 2023.]
19. Revolut. (2023). *O nama: Globalno vodstvo.* Dostupno na: <https://www.revolut.com/hr-HR/leadership-and-governance/> [Pristupljeno: 16. kolovoza 2023.]
20. Revolut. (2023). *Odaberite svoj plan.* Dostupno na: <https://www.revolut.com/hr-HR/our-pricing-plans/> [Pristupljeno: 16. kolovoza 2023.]
21. Revolut. (2023). *Plaćanja.* Dostupno na: <https://www.revolut.com/hr-HR/payments/> [Pristupljeno: 25. kolovoza 2023.]
22. Revolut. (2023). *Konverzija valuta.* Dostupno na: <https://www.revolut.com/hr-HR/currency-converter/> [Pristupljeno: 25. kolovoza 2023.]

23. Revolut. (2023). *Slanje novca u inozemstvo*. Dostupno na: <https://www.revolut.com/hr-HR/money-transfer/> [Pristupljeno: 25. kolovoza 2023.]
24. Revolut. (2023). *Kartice*. Dostupno na: <https://www.revolut.com/hr-HR/cards/> [Pristupljeno: 25. kolovoza 2023.]
25. Revolut. (2023). *Revolut <18 Roditelji i djeca*. Dostupno na: <https://www.revolut.com/hr-HR/revolut-under-18-benefits-parents-and-guardians/> [Pristupljeno: 25. kolovoza 2023.]
26. Rončević, A. (2006). *Nove usluge bankarskoga sektora: razvitak samoposlužnoga bankarstva u Hrvatskoj*. Ekonomski pregled, 57 (11), 753-776. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/8518> [Pristupljeno: 26. kolovoza 2023.]
27. Rose, P.S. i Hudgins, S.C. (2015). *Upravljanje bankama i financijske usluge*. Zagreb: MATE d.o.o.
28. Rupčić, N. i Superina Gudelj, I. (2021). *Marketing kao čimbenik konkurentnosti hrvatskoga bankarskog sektora*. Oeconomica Jadertina, 11 (2), 106-127. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/266054> [Pristupljeno: 26. kolovoza 2023.]
29. Smojver, S., & Jolić, I. (2020). *Digitalizacija–rezultati ankete hrvatskih banaka u 2019. Hrvatska narodna banka*. Dostupno na: <https://www.hnb.hr/repec/hnb/pregle/pdf/p-048.pdf> [pristupljeno: 28. kolovoza 2023.]
30. Srb, V. i Matić, B. (2000). *Bankarstvo*. Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku
31. Srb, V. i Matić, B. (2003). *Bankarsko poslovanje*. Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku
32. Statista.com (2023). *Leading digital banks worldwide as of July 2023, by capital raised*. Dostupno na: <https://www.statista.com/statistics/1238854/leading-digital-banks-worldwide-by-capital-raised/> [Pristupljeno: 28. kolovoza 2023.]
33. Stevens, M. i Cipriani, V. (2023). *Revolut vs Wise*. Dostupno na: <https://www.finder.com/uk/revolut-vs-wise> [Pristupljeno: 28. kolovoza 2023.]
34. Tosuni, G., Krasniqi, I. i Dabić, M. (2019). *Factors influencing usage of mobile banking in the Republic of Kosovo*. Ekonomska misao i praksa, 28 (1), 329-355. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/221038> [Pristupljeno: 28. kolovoza 2023.]
35. Wise. (2023). *The Wise story*. Dostupno na: <https://wise.com/gb/about/our-story> [Pristupljeno: 28. kolovoza 2023.]

Popis slika, tablica i grafikona

Popis slika

Slika 1. Četiri temeljna načela bankarskog poslovanja	2
Slika 2. Najpopularnije digitalne banke u svijetu po državama	13
Slika 3. Globalno vodstvo Revoluta	14
Slika 4. Revolut Metal kartice	27

Popis tablica

Tablica 1. Različite vrste bankovnih poduzeća	4
Tablica 2. Razvoj Revoluta kroz godine	15
Tablica 3. Godišnji dobiti/gubici Revoluta u razdoblju od 2016. do 2021. godine	22
Tablica 4. Usporedba Revolut planova	25
Tablica 5. Usporedba Revoluta i Wise-a	29

Popis grafikona

Grafikon 1. Vrijednost Revoluta u razdoblju od 2017. do 2021. godine	17
Grafikon 2. Registrirani korisnici Revoluta u razdoblju od 2016. do 2022. godine	18
Grafikon 3. Aktivni dnevni korisnici Revoluta u razdoblju od 2016. do 2021. godine	19
Grafikon 4. Prosječni mjesečni depoziti klijenata Revoluta u razdoblju od 2018. do 2021. godine	20
Grafikon 5. Prihodi Revoluta u razdoblju od 2016. do 2022. godine	21
Grafikon 6. Vodeće digitalne banke u svijetu prema prikupljenom kapitalu u srpnju 2023. godine	23

Životopis

Borna Kristijan Breitenfeld rođen je 19.08.1997. u Zagrebu.

2016.godine maturirao je u Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu.

Zatim upisuje preddiplomski stručni studij Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagreb, smjer Računovodstvo i financije.

U slobodno vrijeme bavi se sportom i tečno govori engleski jezik.